

[Landbrugsministeren]

missionens første delbetænkning, ønsket at invitere til en fordomsfri debat om hovedretningsslinierne for landbrugslovens fremtidige udformning.

2. Forenklet erhvervsregulering – retssikkerhed.

I landbokommissionens betænkning omtales i forskellige sammenhænge de administrative vanskeligheder, som den gældende landbrugslov giver anledning til. Omkring halvdelen af alle erhvervelser af landbrugsejendomme finder sted på dispensation fra den gældende lovs bestemmelser. Der er opstået et svælg mellem lovens formelle hovedregler og administrativ praksis. Dette medfører, at borgerne i et stort antal tilfælde ikke umiddelbart kan få overblik over deres retsstilling, men må afvente en – undertiden langvarig – administrativ sagsbehandling.

Hertil kommer, at en række af landbrugslovens bestemmelser er komplicerede og vanskeligt forståelige.

Endelig unddrager flere bestemmelser sig reelt systematisk kontrol, ligesom sanktionsbestemmelserne ikke i alle henseender er hensigtsmæssigt formuleret.

De beskrevne forhold giver ud fra et retssikkerhedssynspunkt anledning til alvorlige betænkeligheder.

Uanset hvilke materielle ændringer i landbrugsloven man måtte ønske at gennemføre, bør der i overensstemmelse med landbokommissionens synspunkter lægges vægt på, at loven i teknisk henseende udformes på en sådan måde,

- at dens bestemmelser på enkel og klar måde udtrykker den retstilstand, der ønskes, således at borgeren umiddelbart i loven kan få klarhed over sin retsstilling,
- at området for individuelle skønsprægede afgørelser, der beror på subjektive vurderinger, begrænses mest muligt, og
- at begrænsninger i borgernes dispositionsfrihed kun indføres eller opretholdes, hvis de er velbegrundede og kan bære det administrative apparat, som den enkelte begrænsning forudsætter.

Det bør herudover tilstræbes, at loven kan fungere med mindst mulig offentlig sagsbehandling, med hurtigere og sikrere behandling af tilbageværende enkeltsager, og at der i tilknytning til lovens enkelte regler består

reelle kontrolmuligheder og hensigtsmæssige sanktionsmuligheder.

3. Ændrede målsætninger.

Den gældende landbrugslovs hovedmålsætninger kan stikordsvis sammenfattes i

- værn af jordressourcen,
- udvikling af det selvejede, konkurrence-dygtige heltidsfamiliebrug.

Disse målsætninger, der i overvejende grad er produktionsorienterede, er fortsat væsentlige og centrale elementer i landbrugspolitikken. De er vigtige ud fra beskæftigelses- og valutamæssige synspunkter. De er af betydning for opretholdelsen af økonomiske aktiviteter i landdistrikterne.

Landbokommissionen stiller imidlertid spørgsmålet, om disse målsætninger er udtryk for en for kraftig forenkling, og kommissionen peger på behovet for en udbygning af lovens sigte.

Den stigende erkendelse af jordbrugserhvervenes samspil med det omgivende miljø stiller øgede krav til driftsledelse og jordbrugsmæssig praksis. Dette indebærer, at landbrugslovens formålsbestemmelse må udbygges, således at hensynet til det omgivende miljø indgår i lovens målsætninger.

På det strukturpolitiske område bør det overvejes at udbygge og nuancere den gældende lovs hovedsigte. Landbrugsloven bør fortsat give mulighed for at opretholde og udvikle jordbrugsbedrifter, der kan danne grundlag for ejerens og familiens tilværelse. Loven må – eventuelt i videre omfang end den gældende lov – indeholde de nødvendige tilpasningsmuligheder, således at denne gruppe jordbrugsbedrifter kan udvikle sig i takt med fremtidens krav.

Det må samtidig indgå i overvejelserne om landbrugslovens udformning, at en øget tilgang til jordbrugserhvervene og en opretholdelse af boligerne på jordbrugsbedrifterne kan medvirke til bevarelsen af et befolkningsgrundlag og dermed af økonomisk og social aktivitet i landdistrikterne. Dette hensyn indebærer, at der må stilles spørgsmål ved den gældende lovs principielle reservation af landbrugsjord til heltidsbedrifter ejet af personer med jordbrug som væsentligste erhverv og en egentlig landbrugsuddannelse.

Heltidsbedrifternes antal er faldende, og det må forudses, at størstedelen af produktio-